

GORIŠKI SLOVENEK

Naročnine:

Italijanska kraljevina:

Celo leto	Lir 10.— = K. 25.—
Pol leta	5.— = „ 12 50
Tri mesece	2.50 = „ 6 26
En mesec	1.— = „ 2 50

Oglasi:

Oglasi na tretji strani	Lir 1.— za vrsto
Oglasi na četrti strani	0.75 za vrsto
Mali oglasi	0.05 za besedo
Znižane cene za letne naročnike.	
Posamezna št. 10 cent. ali 20 vin.	

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in Upravništvo: Via Carducci št. 10, II. nad.

Šolske zadeve.

Vsled odredbe najvišjega poveljstva italijanske armade, so bile odprte v naši deželi nekatere slovenske šole.

Druge so še zmirom zaprte, ker so šolska poslopja poškodovana, ali ker manjka učnih moči.

Mi ne zahtevamo nemogočega. Šol ni mogoče ustanoviti v vsaki kleti in kjer ni na razpolago primerne poslopja, bode treba žalibog še počakati. Kar pa zahtevamo je, da to čakanje ne bode predolgo trajalo. Pri prerojenju naših krajev, naj se misli pred vsem na sezidanje Šol.

Tudi učiteljev in učiteljic ni mogoče kar improvizirati.

Poduka in vzgoje naše mladine ne smemo prepustiti prvo došlemu. Zahtevajmo, naj gredo oblasti več kakor mogoče na roko učiteljstvu in naj spodbujajo one učne moči, ki nam jamčijo, da se posvetijo vzgoji naše mladine.

Štiriletna vojna, življenje v tujini so žalostno uplivala na našo mladino. Nekateri so vzrastli skoro brez vsakega šolskega poduka.

Mi goriški Slovenci se ne smemo pod nobenim pogojem izpostaviti nevarnosti, da vidimo rasti pod našimi očmi generacijo analfabetov in nevednežev. Mi hočemo biti z onimi narodi, ki so na čelu civilizacije in ne z barbari.

Kadar bodo vladne oblasti poskrbele šolska poslopja in učitelje bodo le deloma izvršile lastno nalogo. Treba bode dati šoli popolnoma drugo lice.

Pod avstrijskim režimom so bile šole le takorekoč vzgojevalni zavodi. V šolah se je podučevalo čitanje, pisanje, računstvo, ono pa kar je resnična človeška vzgoja; oni sistem, ki deluje na to, da se vzgoji iz mladega človeka, prostega in samostalnega meščana, to se ni smelo podučevati v naših šolah, vsled prepovedi avstrijske vlade.

Take razmere morajo od sedaj naprej nehati enkrat za zmirom. Pod Avstrijo je bila šola tvornica zvestih podanikov. Minuli so časi podanikov; človek mora biti prost meščan lastne dežele in da zamore

postati tak, je skrbeti za njegovo moralčno vzgojo.

Gotovo je to težaven problem. In kateri problem ni dandanes težaven? Šolske oblasti ga morajo brez odloga v roke vzeti. One morajo preustrojiti naše naučne načrte.

Vse kar diši po servilizmu mora izginiti iz šole. Iz šole naj izhajajo močje in ne sužnji.

Šolsko vprašanje nam bodi bolj važno, kakor vsakdanji kruh. Ne smemo pustiti da ta problem propade, ampak moramo delovati na to da se ga ugodno reši prej ko mogoče in da se ne izgublja več dragocenega časa.

Ako bi se mi ne brigali za šolo, bi izdali naše sinove, kateri imajo pravico zahtevati od nas vsako žrtev, da dospejo do socialne in kulturne stopnje višje kakor naša.

Prebivalstvo brez svojega lista je kakor en mutec; se ga ne more razumeti. Naj ta list razglasa vašo pravico in vašo voljo.

NOVI TOK.

Mirovna konferenca pridno deluje. In lahko se reče, da ni diplomacija še nikoli pokazala toliko dobre volje, da pride v najkrajšem času do končnega sporazuma med vsemi narodi na svetu.

In to je zelo potrebno in umestno, ker mora diplomacija dati svetu — ki sedaj izide iz vojne — primerno zadoščenje. Tako, po roparskem napadu od strani Avstrije in Nemčije na Srbijo in Belgijo, kedar se je pokazala neizogibnost evropske vojne, je ves kulturni svet zatožil diplomacijo kot povzročitelico konflikta. Z svojimi starimi sistemi z svojim egoizmom, je prejšnja diplomacija pustila, da se poskusi največji zločin ki ga pozna zgodovina v strahu da bi morda pomagala drugim narodom in ne lastnim.

Sedaj popravlja diplomacija lastne krivde in skoro bi se reklo da stare diplomacije ni več.

Nova diplomacija dela po novih metodah.

Te nove metode imajo čisto drugo lice kakor stari egoizem. Če pred vojno je beseda «diplomacija» pomenila «inrigo in sleparijo» danes ima ona pomen «srečnega sodelovanja narodov».

Premenili so se politični nazori na svetu. Po dolgi in krvavi vojni zahteva svet trajen in dober mir. Takega mira ni pa mogoče postaviti na staro podlago, na kateri je delovala prejšnja mednarodna politika.

Da mir postane trajen in ugoden mora ideja sodelovanja vseh narodov postati vesolna mora postati takorekoč instrukt vsakega posameznega naroda.

Res je, da se tako prenovenje ne more doseči od danes do jutri, svet je preveč sovražil; človek je preveč časa smatral drugorodca za sovražnika in ne za lastnega brata.

Preveč bi se zahtevalo, ako bi se hotelo do te razlike kar nemudoma izgineti.

Hočemo biti še bolj pozitivni in tudi računati s tem, da starejši izmed nas, ne bodo mogli zapustiti starih idej; gotovi smo pa ene stvari in to je — da svet je od mladine.

Mladina se mora spraviti v soglasje z novimi idejami, ona je ki jih mora razširati, ona mora biti apostol novih načel.

In potrebno je da se to zgodi, ker ako bi tega ne bilo, bi se oddaljili od naravnega razvoja in bili bi v nasprotstvu z kulturnim svetom.

Ne moremo si niti misliti take nesreče za naše ljudstvo, čeprav naše sedanje razmere niso posebno razveseljive.

Okoli nas je preveč ljudi ki nas sovražijo in med nami preveč velikih moči ki nas sili k sovraštvu. Mir in bratstvo narodov! kličemo tudi mi. Našim zunanjim sovražnikom in notranjim zapeljivcem postavimo naproti moč naše trdne volje z katero dosežemo našo evolucijo z kulturnim svetom.

Tako bomo ohranili našo deželo nezrečo!

In jej pripravimo sijajno bodočnost, katere je vredna.

Zakon za izplačevanje vojnih odškodnin.

V zadnji številki smo slišali, kdo ima pravico da se mu povrne škoda ki je moral utrpeti vsled vojnih dogodkov.

Nadaljni članki se ozirajo na

Odškodnino zaradi osebnih nezgod.

O temu se pečajo članki 3 in 4 dekreta z dne 25. novembra 1918. Tretji članek se glasi:

a) Dovoljuje se odškodnino v znesku 5000 do 15.000, sorodnikom, katere je po zakonu proti nezgodam članek 10 smatrati da žive ob zaslužku osebe sposobne za delo, smrt katere je bila neposredno in neoporečno povzročena vsled katerega si bodi vojnega čina. Svota bode nakazana po navodilih članka 10.

b) Ako je vsled gor omenjenih vzrokov nastala popolna nesposobnost za delo, tedaj se bode dovolila odškodnina v znesku lir 10.000 do lir 20.000 ali letna renta v znesku 500 do 1000 lir.

c) V slučaju delne trajne nesposobnosti za delo v obsegu najmanj 20% odstotkov se bode omenjena renta v primeri z ostalo delavno zmožnostjo znižala. Komisija za preiskovanje in likvidacijo vojne škode, bode odločala po posameznih razmerah svoto in v slučajih b) in c) tudi način kako se ima dati odškodnina.

Odškodnina se bo izplačala v renti «Javnega dolga ali v drugih papirjih, katere ima pravico določiti za te namene Zakladno Ministerstvo».

Vsebina 4. članka se lahko smatra kot dopolnilo 3. članka.

Ista se glasi:

«Nimajo pravico do te odškodnine one osebe, katere je zadela nezgoda v času ko so se nahajale v vojaški službi ali v kaki drugi tudi prostovoljni službi take vrste, ki jih je izpostavila vojni nevarnosti. Tudi se ne bode izplačalo odškodnin onim, kateri bodo ob času likvidacije imele višji osebni dohodek kakor 5000 lir».

Vsebina obeh omenjenih člankov se ozira na vse sorodnike za katere je morala skrbeti usmrčena oseba; ali pa na one osebe, ki imajo pravico zahtevati odškodnino za se vsled prizadete nezgode.

Samo ob sebi je umljivo, da nimajo pravico do odškodnine one osebe, ki so se neposredno udeležile vojne in so umrle ali so utrpeli nezgodo v vojni službi.

Odredbe teh dveh člankov imajo namen pomagati onim civilnim osebam, katere so ostale v vojnem ozemlju in so postale žrtve vojne furije.

Posnemajmo velike zgleda.

Najuglednejši zastopniki ameriške industrije in trgovine delujejo na to, da izposlušajo od parlamenta zakon, kateri naj bi za štiri leta preprečil tujim delavnim močem uhod v Ameriko. Ta agitacija nima nobenega sovražnega namena proti evropskim narodom, ampak nameruje samo varovati pravice ameriških državljanov, osobito onih ki so se udeležili vojne.

Ta odredba je velike važnosti za razna prebivalstva in obstoja v dejstvu, da dežela, kateri so na razpolago taka ogromna sredstva kakor so v Ameriki, začne uže sedaj braniti lastne delavne moči, in si pridržuje še le po štiriletni izkušaji pripustiti tudi tujce na ameriški delavni trg.

Naša dežela ni Amerika; je le mala pokrajina, njeni dohodki niso ogromni, pa vendar zadostujejo za lastno prebivalstvo.

Zamorejo zadostovati, samo, da se gleda na to, da bode izrabljeno vse v največji meri.

Mi imamo zemljišča, vodne sile in delavnice.

Ne en edini kvadratni meter naše zemlje sme ostati neobdelan, najmanjša voda ki se steka iz hribov mora gnati mlin ali žago, ne ena delavnica sme ostati brez dela.

Mi Goriški Slovenci ne potrebujemo, da bi zahtevali od vlade naj prepove prihod drugih delavcev v našo deželo; nobenemu tujcu ne pade v glavo da pride delati k nam; ampak zahtevati moramo vsa sredstva, da nam bode mogoče izkoriščati naše domače sile.

Premišljajmo vsak za se, občina za občino, kar se da napraviti za izboljšanje naših razmer; postavimo se v položaj, da predložimo konkretne zahteve in branimo na ta način naše interese, ker tako bomo delovali po velikih zgledih velikih dežel v korist naše dežele.

Banat.

Temešvarski Banat ki tvori spor med Srbi in Rumuni je pokrajina stare Ogrske, ki meji na vzhodu na Sedmograške gore, na zahodu ob reki Tiše, na severu ob reki Maros in na jugu ob Donavi. Šteje en milijon in 575 tisoč prebivalcev, kateri živijo v treh velikih Komitatih in sicer Kasa Severin na vzhodu z rumunskim prebivalstvom, Timish kjer stanujejo Srbi, Madjari in Rumuni in Torantai v planjavi, ki ima tudi mešano prebivalstvo.

Rumunija rahteva celi Banat iz zgodovinskih in etnografičnih razlogov, ker se banatsko prebivalstvo razdeluje tako le: 615 tisoč Rumunov, 387 tisoč Nemcev, 284 tisoč

Srbov in 242 tisoč Madjarov iz stratetičnih in gospodarskih ozirrov, ker ni mogoče razdeliti Banata brez da bi se ga gospodarsko uničilo.

Ententa je priznala Rumuniji Banat, kedar je ona posegla v vojno leta 1916.

Te razloge je povdarjal z največjo energijo pri konferenci rumunski delegat Bratianu, od Srbske strani so jih pa pobijali delegati Pašić, Vesnić in Trumbić.

Bratianovi razlogi ne držijo v nobenem oziru ugovarjali so Srbi.

Zgodovinsko je bil Banat posejlen od Srbov, kateri so bežali pred Turki in dal je Srbom mnogo imenitnih mož med njimi Vojvoda Putnika.

Etnografično se more oporekati Rumunskim izvajanjem in v dokaz je Srbija pripravljena sprejeti plebišit. Strategična je Torontal potreben Srbiji, ker ako bi bil v rumunskih rokah bi Belgrad ogrožen od brega Donave. Konečno pogodba iz leta 1916 nima več veljave iz več razlagov, ker ni bila podpisana od Srbije, in ker ententa ni prašala Srbije če soglašajo z to pogodbo in drugič si vidijo Rumuni priključene dežele o katerih v pogodbi ni bilo govora. Srbi ne dvomijo nad zvestobo Rumunov kot zavezniki, opominjo pa da oni so nadaljevali vojno tudi kedar je bilo celo njih ozemlje zasedeno od sovražnikov.

DUNAJSKI PROBLEM.

Monarhične zarote.

Dne 30. p. m. so vojaki narodne straže natančno preiskali cesarjev dvorec na Dunaju. Preiskava se je vršila na povelje vlade, ker se je govorilo, da se nahaja tam mnogo orožja. Po dunajskih listih sodeč se ni našlo ničesar. To dejstvo je v zvezi z govoricami o monarhičnih zarotah.

Neki Aleksander Bozzo je poslal okrožnico, katero je ponatisnila «Arbeiter Zeitung», vsem visokim dostojanstvenikom in generalom starega režima in jih povabil na posvetovanje.

On se pritožuje da izmed vseh strank se ni nobena odkrito izjavila za monarhijo in za vladarsko hišo. Monarhično vprašanje — pravi — se mora resno petresati in predlagati, naj se pošlje bivšemu cesarju udanico, da bode vedel, da ima še zvestih pristašev. Okrožnica vabi generale se udeležiti v civilni obleki, da se jih ne zapazi.

«Arbeiter Zeitung» pravi da je bil ta Bozzo pred kratkem še sotrudenik Reichsposte in ureduje sedaj neke liste vojaškega značaja, kjer govori o Svojem Veličanstvu in obdržuje še zmirom prodikat C. K.

Politični pregled

Mirovna Konferenca

PARIS. Nota agencije Havas poroča: Odbor desetih zastopnikov od velevladi je imel tudi danes dve seji o kolonialnem vprašanju.

Dogovorjeno je, če kako ozemlje ima zadostno civilizirane prebivalce, kateri so v stanu se izreči za lastno vlado in so brezdvomno zreli za samoupravo, bode Zveza narodov upoštevala njih želje.

Zlasti Arabija in Mezopotamija so bile citirane kot dostopne za take naredbes.

Taki narodi morejo izreči lastno voljo za doseči popolno samostalnost, ali pa živeti pod protektoratom ene ali druge velevladi in v tem slučaju bi privolila njih želji Zveza narodov. Ako se pa tiče narodov, kateri niso še zreli, da sami določajo lastno usodo, tedaj bode Zveza narodov izbrala ono vlast, ki bi po geografski legi ali iz drugih razlogov bila najbolje kvalificirana prevzeti upravo in vlado.

Nesporazum med Čehi in Poljaki.

PARIZ. Odbor deseterice zastopnikov velevladi je sklenil v popoldanski seji, da odpošlje v Tetschen zavezne odposlance, kateri naj delujejo da spravijo v soglasje Čeho-Slovake in Poljake glede tamošnjih rudnikov. Pričakuje odločitve od strani konference glede mej, hočejo zavezniki, da se prepreči nadaljni konflikti in prelivanje krvi. Čete bodo odpoklicane iz Tetschena in samo delavci bodo nadaljevali v rudokopih z delom. Komisija bode razdelila izkopano oglje in bode razsodovala morebitna nesoglasja. Konferenčni odbor je pričel preiskovati balkanski problem, pričeni z srbsko rumunskim nesoglasjem glede Temešvarkega Banata. Sedaj je ono ozemlje zasedeno od francoskih čet. Etnografsko je prebivalstvo mešano. Banatsko vprašanje je edino ki razdvoja Srbe in Rumune.

Sestanek velevladi Rumunske aspiracije.

PARIZ, Predsednik Zjedinjenih držav, ministerski predsedniki in zunanji ministri Amerike, Britanije, Francije, Italije in Japonske so se sestali danes na Quai d'Orsay.

Nota Agencije Havas javlja; glede ozemlja okoli Tetschena prišlo je do provizoričnega sporazuma, kateremu ni manjka kakor še podpisov poljskih in čeho-slovaških delegatov. Zaveznost ne prekoračiti gotove zone, vrniti ujetnike, prepoved zgradbe vsake vojaške utrdbe in slednjim izročitev oglja Poljskim pod dogovorjenimi pogoji.

V pondeljek bodo zavezniki imenovali posebno komisijo, ktera bode na mestu kontrolirala izvršitev dogovora.

Rumunski delegat Bratianu kateri je včeraj zahteval Banat za Rumunijo

je pojasnil rumunske aspiracije na Bukovino, Besarabijo, Dobrudži in Sedmograško. Prej kakor konferenca odloči glede teh ozemelj je Bratianu predlagal naj zavezniške čete zasedejo Banat in Sedmograško, da se tako ustavi razširjenje bolševizma. Konečno je konferenčni odbor sklenil, da se imenuje po dva zvedenca za vsako velevlad, kateri naj preiščejo rumunski problem.

Konferenca uvaža tako počasi sistem specijelnih komisij, ki študirajo razna vprašanja in pripravljajo njih odločitev.

Realisti na begu.

LIZBONA. Oficijelni brzojav. Včeraj je bila pognana v beg kolana realistov severno Agneda.

Poročajo iz Anadia, da sedanji namen monarhistov je doseči Cliverre de Bairre in se polastiti železnice. V Cambri je mir.

Monarhična vlada.

OPORTO. Sestavila se je monarhična vlada pod predsedstvom Paiva Conceiro, kateri je prevzel vojno ministerstvo in aprovizacijo.

Upeljale so se glavne tradicionalne postave. Mir je v celi pokrajini ki se je podvrgla monarhiji. Gledališča so odprta.

Bolševiki napadajo.

LONDON. Poročilo vojnega ministerstva o položaju v Severni Rusiji in na Arhangelški fronti pravi: Bolševiki so napadli dne 29. 30. januarja naše pozicije prebližno 50 km severovzhodno Plasetskaje ob železnici Arhangel'sk-Vologda. Zavezne čete so se morale umakniti. Zasedle so sedaj pozicije severno Varašena. Javlja se, da bolševiki začenjajo rabiti, dušilne grane proti zveznim četam, ktere so preskrbijene z maskami. Na murmanski fronti so prišle zavezne čete — pri katerih se nahajajo Kareljski prostovoljci do Lodzera približno 12 km jugovzhodno od Soroke. Tukaj bodo Kareljci nabrali novih prostovoljcev, da jim pomagajo braniti njih deželo pred bolševiki.

Volitve v italijanski parlament.

RIM. Na Montecitoriju se govori, da vlada nameruje resnično sklicati zbornico v teku tega meseca, kedar bode minister Orlando v Rimu in le za poročilo vlade.

Če ne eden najvažnejših vsaj eden največ razpravljanih predmetov na Montecitoriju tvorijo občne volitve. Imamo iz dobrega vira, da če ne bode kakega dogodka na internacijonalnem polju bodo občne volitve razpisane za dan 22. junija.

Prvi uspeh.

Naši čitatelji naj nam dovolijo, da napišemo par vrstic o našem listu.

V tem prvem mesecu našega obstanja se nam je posrečilo z velikimi žrtvami poslati naš list v skoro vse-slovenske kraje naše dežele. Od več strani smo sprejeli pristopne izjave in pozive naj vztrajajmo v našem delovanju in došlo nam je tudi mnogo naročil na naš list.

Povemo to, ker je naš list namenjen ljudstvu in ljudstvu moramo razjasniti naš položaj. Začetek nas spodbuja, in tudi če bi bil popolnoma negativen, bi vendar nadaljevali z našim delovanjem, ker smo uverjeni, da delujemo in branimo interese našega dragega Slovenskega ljudstva.

Nismo imeli pa samo odobrovanj in spodbujanja. Došlo nam je tudi nekaj pisem polnih sovraštva in razžaljenj.

Nočemo nič slabega tem našim nasprotnikom, ker so k večjem vredni pomilovanja in pri nas ne povračajo nikakega ogorčenja. Njih nasprotnost proti našemu delovanju je več kakor opravičena iz njih stališča.

Oni iščejo zastoj v našem listu podlago praznih političnih fantazij in namesto teh najdejo le vspehodbudne fraze ljudstvu, naj misli za lastno prihodnost na podlagi resnega delovanja; oni najdejo v našem listu le besede miru in reda; od njih strani pa sanjajo še zmirom v vojnah in prekuacijah.

Zakaj to? Zato ker naša ljudstvo, ki trpi in dela, mora najti pot do materialnega in moralnega izboljšanja le v miru in redu in naši nasprotniki pa ne morejo doseči lastnih interesov če ne v časih neredov in preobratov.

Mi jih pomilujemo. Reveže! Saj se morajo vendar enkrat prepričati da so minuli takozvani izredni časi. Moralčno in trgovsko oderuštvo sta skoraj izginila. Sedaj je ljudstvu na vrsti da deluje za se. Deluje počasi, ampak dospe gotovo kamor ima dospeti. In dospelo bode brez da bi rabilo kakih varuhov.

Tega smo gotovi in nadaljujemo z našim delom. V tem nas vzdržuje živa vera, da se borimo za lepo in sveto stvar; za materialno blagostanje, za kulturni napredek, za boljšo bodočnost našega Slovenskega Naroda.

„Goriški Slovenec“

je na prodaj v Gorici

pri gosp. Marcu, Via Carducci št. 3
pri gosp. Brešan, Piazza Duomo št. 2
pri gosp. Pertot, Via Municipio št. 4

v Trstu

Na postaji južne železnice
pri gosp. Kreschiak, Campo Belvedere št. 1
pri gosp. Woitech, Via Posfe št. 9
pri gosp. Zohar Gisela, Piazza Oberdan št. 6

v Rojani

pri gosp. Vivodo Domenico, Via Monte Orsino št. 15
pri gosp. Geržina Ludviku, št. 8

Razne

Italija si je preborila zmago sama.

CURIH. Feldmaršal Borojevič pobija v «Neue Freie Presse» mnenje, da je pripisovati poraz avstrijske armade budimpeštanski revoluciji in jugoslovanski pomoči. Vojna proti Italiji je bila že izgubljena kedar ofenziva na Montellu ni dosegla stavljenih objektov,

Mrličev polne ulice v Petrogradu.

CURIH. «Berliner Tagblatt» poroča iz Štokholma. Ponovili so se nemiri v Petrogradu. Uporniki so rabili strojne puške. Ulice se polne mrličev. Lenin je pripravljen pogajati se z Entento samo da ta oprostí njega in njegove pristase.

Bolševiki gospodarijo v Kjevu.

RIM. Iz Kopenagha poročajo brzojavno listi da bolševiske čete so zavzele mesto Kiev.

Vojaštvo genarala Petluka se je nekoliko vdalo drugo pa se podalo v beg.

Ukrajinska vlada je zapustila Prostorov. Kjevska železnica je pretrgana pri Koveni.

En del nemških čet dela za ohraniti red med ostalimi katere gledajo zapustiti notrajno Ukrajino.

Nemiri na Portugalskem. Ustaši se umikajo.

RIM Portugalsko poslaništvo je prijelo včeraj naslednjo brzojavsko iz Lizbone: Vojaške operacije se nadaljujejo uspešno. Čete generala Vonga so dospale do reke in so poznale v beg ustaše kateri so se umakniti.

Principov grob najden.

PRAGA. Pred kratkim so našli grob Gavrila Principa, atentatorja nadvojvoda Frana Ferdinanda. Princip je bil zaprt v vojaški kaznilnici v Terezinu na Češkem, kjer je lansko leto umrl in so ga 29. aprila pokopali štirje nemški vojaki. Pokopali pa so ga ne na pokopališču, temveč ob cesti, ki vodi na nje grob je bil grob popolnoma zravnán z višino ceste. Poleg njega je bil pozneje pokopan tudi njegov drug Gabrinovič. Oba atentatorja bodo izkopali in ju pokopali na ondnotnem pokopališču. Potem ju prepeljejo v domovino. Dunajski listi pri tej priliki opisujejo, kako so Principa, Gabrinoviča in tovariše v mesecu novembra 1914 vodili skozi Dunaj in Terezin. Dospeli so ob 9. zjutraj na Dunaj, vkljeni v težke verige in priklenjeni eden na drugega. Na kolodvoru so jih spravili v vratarsko sobo, kjer so jih prikovali k zidu in strogo zastražili. Tu so čakali do 6. zvečer na nadaljevanje potovanja. Ko so jih ob 6. zvečer spravili v železniški voz, so jih takoj z verigami priklenili h klopem.

IZ OKOLICE

Pozor pred avstrijskimi agenti.

Svarili smo uže večkrat pred avstrijskimi agenti, ki hodijo okoli v obleki gorečih slovenskih patrijotov in skušajo sejati nezadovoljnost med ljudstvom.

Mi gotovo ne trdimo, da so sedanje razmere v deželi Bog ve kako srečne; ampak vemo, da so neprimernosti take, da bodo še dolgo trajalo in je treba še mnogo dobre volje od vseh strani predno popolnoma izginejo.

Za dober izid, je pred vsem potrebno, da naše ljudstvo ohrani svoje gibanje kot narod ki si je svest lastnih pravic in je pripravljen izvršiti svoje dolžnosti.

Nasproti tem avstrijskim agentom mora naše ljudstvo pokazati trdno voljo da je slovensko in nič drugega; da je narod ki si gradi svoj obstanek in ne orodje v rokah bedastih agentov.

Oni agenti, ki se klatijo po naši deželi, se ne omejujejo da bi samo podpihovali ljudstvo v smislu naj izreka nezadovoljnost, tudi kedar lokalne razmere niso slabe; ampak trosijo tudi fantastične vesti o nemirih, kateri se nikdar niso pojavili, ali o sovražnih namenih proti okupacijski oblasti na Goriškem. Namene, katere ni noben pošteni Slovenec sploh gojil.

Menda ga ni med nami človeka, kateri bi se slab in neoborožen hotel postavljati proti sili in masi.

Ne bi povzdignili našega glasa proti tem izzivačem, ako bi se škoda, katero povzročajo z njihovimi hujskarijami ne razlivala nad našim ljudstvom.

Italijanske vojaške oblasti, katere nas ne poznajo, jemljejo take vesti za resnične in sumijo od naše strani sovražstvo in zarote.

Vsled vojnega stanja si upeljejo nove utesnitve, katere gotovo niso na korist dežele.

Zato nam je težko, in skoro nemogoče prekoračiti po premirju določeno črto. In pomisliti je treba, da mnogo izmed nas ima onstran te črte pohoštvo, prtljago, živino, orodje in kar je najbolj resno in važno sorodnike in celó otroke brez vsakega varstva.

Nam je potrebno da prekoračimo mejo; vojaška oblast nam ne more tega dovoliti, ker sumi v nas Bog ve kake nevarne zarotnike.

Krivda za take razmere ni ne naša ne od oblasti, ampak samo od onih avstrijskih agentov, kateri skušajo uničiti Slovence in jih zopet spraviti pod jarem Habsburških trinogov.

To je nesramno počenjanje in mi Goriški Slovenci izjavimo, da nimamo ničesar opraviti z takimi brezvestnimi hujskači.

Mi Goriški Slovenci imamo toliko samozvesti in toliko dostojnosti, da oblastim odkriti izjavimo naše težnje, imamo toliko poštenosti, da naše zahteve odkrito povemo, brez vsake preteveze.

Italijanska vlada naj se ne ozira na izvajanja te avstrijske sodrge, ona je naša sovražnica kakor je sovražnica Italije.

Predno italijanska vlada ima kaj ukreniti proti nam, naj bode gotova, da Slovenec izrazi odkrito svojo misel in kdor ga zatožuje zvičajnih spletek ta je zločinec, katerega ni treba poslušati, ampak ga spraviti takoj pod ključ.

VOZNI RED

JUŽNA ŽELEZNICA.

Prihod.

Osební vlak št. 1012 iz Udine ob 7.07 dopoldne.
Brzovlak št. 44 iz Udine ob 14.40 popoldne.
Osební vlak št. 15.20 iz Udine ob 8.49 popoldne.
Osební vlak št. 15.17 iz Trsta ob 8.59 dopoldne.
Brzovlak št. 47 iz Trsta ob 4.22 popoldne.
Osební vlak št. 1015 A iz Trsta ob 8.15 popoldne.

Odhod.

Osební vlak št. 1012 proti Trstu ob 7.21 dopoldne.
Brzovlak št. 44 proti Trstu ob 2.45 popoldne.
Osební vlak št. 1520 proti Trstu ob 9.04 popoldne.
Osební vlak št. 1517 proti Udine ob 9.10 dopoldne.
Brzovlak št. 47 proti Udine ob 4.28 popoldne.
Osební vlak št. 1015 A proti Udine ob 8.25 popoldne.

DRŽAVNA ŽELEZNICA.

Odhod.

Osební vlak št. 27 proti Trstu ob 5.20 popoldne.
Osební vlak št. 26 proti Kanalu ob 9.56 popoldne.

Prihod.

Osební vlak št. 26 iz Trsta ob 9.35 dopoldne.
Osební vlak št. 27 iz Kanalu ob 4.46 popoldne.

TEDENSKI KOLEDAR

5. februarja.	Sreda Agata
6. "	Četrtek Doroteja
7. "	Petek Romuald
8. "	Sobota Janez Mat.
9. "	Nedelja Ciril
10. "	Ponedeljek Školastika, Viljem
11. "	Torek Prik T. M. Lurške

Upravitelj in urednik: KAROL JUŠIČ.
Tiskarna G. Juch v Gorici.

ANTON PERTOT

GORICA — Ulica Municipio 4 — GORICA
Filjalka ulica Teatro 18

: : : : PRODAJALNA : : : :
s papirjem, črtanjem in knjigovezjem

EDINA

velika zaloga razglednic pozušene Gorice
okolice in umetniških.